

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in velja po posti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLVII.

V Ljubljani, 21. kimovca 1894.

List 38.

Pripogovanje kolen pred najsvetejšim Zakramentom.

(Konec.)

In nomine Jesu omne genu flectatur, coelestium, terrestrium et infernorum. Phil. 2. 10.

Drugače pa je videti pri narodih na severu; vsaj poroča „Ss. Eucharistia“ z leta 1891 o mestu Dancig-u, kjer je bil l. 1891 katoliški shod, da se tam vsi došleci v cerkev, moški in ženske, mladi in stari, pred Najsvetejšim sklonijo na eno ali oboje koleno popolno do tal, glavo globoko priklonijo, se pokrižajo in se tako eno ali še več minut najspoštlivejše pomudijo.

Enako je poleg Gaum-a v vseh katoliških cerkvah na Angleškem, Španjskem, Italijanskem. Na Angleškem ni najti tudi ne enega katolika, visokega ali nizkega, bogatega ali revnega, ki bi prišedši v cerkev ali pa odhajajoč ne pripognil enega ali obeh kolén pred tabernakelnom. Tudi najimenitniše gospe delajo tako. S tem hočejo pokazati svojo vero na skrivnost vseh skrivnosti nasproti premnogim krivoverskim ločinam. Prav tako menda ni ga Španjca ali Španjke, ki ne bi s pripogljajem pokazala svoje vere v presveti Zakrament. Kdor bi tega ne storil, dajal bi pohujšanje in imeli bi ga za krivoverca in brezbožnika.

Izjemo od tega hvalevrednega spolnjevanja cerkvene naredbe dela Francija. Vzrok tega navaja Gaume janzenizem in galikanizem. Ali se ne zdi, da so (južni) Nemci tudi v tem posneli Francoze? Francija je že premagala oni krivi veri, in trudijo se tam — osobito delajo to duhovni molitelji (sacerdotes adorantes) — da bi se presv. Zakramentu zopet čiščenje skazovalo s pripogovanjem (genutleksijo).

Ali naj tega ne posnemamo? Ali naj mari roke križem denemo, misleč: „Ljudstvo pač nič več ne ve o tej cerkveni postavi; navadilo se je na slabo pripogovanje. Ne da se v tem nič spremeniti?“ Tega nikakor ne! Bolj kakor kdaj kliče dandanes vsakega katoličana dolžnost, pokazati vero na presv. oltarni Zakrament s pripogovanjem. Pri socialnih demokratih velja vsak, kdor moli, tem bolj vsak, kdor se pripoguje, za priprosto revo. Moderni vzgojitelj, napihnež Disterweg se je izjavil, da si ne more misliti bolj zaničljive slike, nego klečečega moža. — Čim bolj se razširja verski nihilizem in čim bolj zatirajo cerkveni sovražniki molitev in pripogovanje, tem bolj morajo duhovni vernike k temu buditi. „Pripogovanje (poklekovanje) je knjiga v dejanju (en action). Ono je vedni Credo (vera). Credo, ki v katoliški cerkvi obsega vse kerščanstvo, kakor želod cel brast: da, vse kerščanstvo, nepogojno vse.“

Če se je prerok Danijel celo v poganskem Babilonu rajši dal vreči v levnjak, kakor da bi bil le en dan, le en samkrat opustil koleno očitno pripogniti pred Gospodom; ali je potem prav, da se ne zmenimo za to, če tisoči, če milijoni dan na dan stopajo pred Gospoda brez spoštivega pripogljeja, h kateremu smo kristjani zavezani. Osramotljiv je vzgled tega preroka za marsikaterega kristjana, ki iz človeškega strahu opušča pripogovanje pred tabernakelnom. Slednjič spoznamo, kako dragoceno v božjih očeh je pripogovanje, iz tega, da je Gospod Danijela čudežno obvaroval v levnjaku.

Koliko vrednost je stavil Nabuhodonozar na pripogovanje, ker je pod smertno kaznijo zapovedal vsem vradnikom svojega širnega kraljestva,

naj se zberejo v Babilonu in, ko zadoné glasbeni stroji, se veržejo na kolena, da molijo malika, ki ga je postavil! Vse ubogajo že na prvo povelje, le trije hebrejski mladenči se branijo pred malikom upogniti koleno; tudi se branijo, ko jih kralj opominja in povelje ponovi. Izvolili so si rajši umreti v ognjeni peči, kakor pripogljaj, to znamenje molitve, ki se spodobi le pravemu Bogu, storiti pred kakim malikom. — Ali naj nam ne bodi vsaj toliko do pripogovanja pred najsv. Zakramentom, kolikor je bilo Nabuhodonozarju do pripogovanja pred svojim kipom? Res, da ne bomo tako lahko dosegli svojega namena, kakor Nabuhodonozar. So sicer pobožne duše, katerim je treba le jedenkrat povedati, kako naj se pripogujejo, in takoj bodo ubogali. Večini pa bode treba ne le enkrat ali dvakrat, ampak 100krat reči, predno se vendar pripravijo malo globokeje se pripogovati. Ali tu velja beseda sv. Pavla: „Insta opportune, importune: argue, obsecra, increpa in omni patientia et doctrina.“

Za III. red ob času jubileja Leona XIII.

«Ti si Peter, t. j. skala, in na to skalo bom zidal svojo cerkev.» Mat. 16, 18.

Na svetu je tako vravnano, da ima vsaka družina gospodarja, vsaka država ima oblastnika, vsako društvo ima vodnika. Naj veči društvo na zemlji je sv. kat. Cerkev, ker nji spadajo verniki vseh peterih delov svetá. Da ta velikanska družba ostane edina v veri, neobhodno je potrebno, da ima skupnega verhovnega poglavarja. Kakor teló se svojimi udi ne more obstati brez glave, tako tudi kat. cerkev brez papeža nima obstanka. Jezus Kristus, začetnik sv. cerkve, sam je njej dal poglavarja, sv. Petra in njegove naslednike - rimske papeže. Kako častitljivi so tedaj papeži, ker oni so vladarji božjega kraljestva na zemlji, oni so pravi Jezusovi namestniki. Tudi sedanji slavni papež Leon XIII so naslednik sv. Petra, pravi Kristusov namestnik, kterega moramo častiti, ljubiti, vbogati in zanj moliti. Zadnji dan leta 1887 je dal pa nam posebno priložnost, skazovati spoštovanje, ljubezen do sv. Očeta, ker tisti dan je minolo 50 let, kar so bili posvečeni v mašnika. Tisti dan so toraj obhajali svojo zlato mašo. Kdo izmed nas bi se ne bil veselil te dogodbe? O zares, veselimo se te velike milosti, ki jo je dobrotljivi Bog naklonil svojemu ljubljencu. Veselimo se je zlasti mi, duhovni otroci sv. Frančiška, ki smo po svojem vodilu zavezani še posebno podložni biti rimski cerkvi in apostoljskemu sedežu. Preljubi! Da bi vas v tej podložnosti še bolj poterdil, hočem danes govoriti, kaj so papeži sploh

človeški družbi, zlasti pa povedati, kaj so papež Leon XIII sedanjemu veku.

I.

Jezus Kristus je prišel na svet, da bi človeški rod s svojim terpljenjem odrešil, ob enem pa podučil, kaj mu je storiti, da doseže večno življenje. Postavil je svete zakramente, in vstanovil sv. cerkev, da bi verni v njej in po njej zadobili posvečenje in večno zveličanje. Tej cerkvi je postavil na čelo verhovnega poglavarja. Bere se namreč pri sv. Matevžu 16, 13, da je Jezus prišel v kraje Cezareje Filipove in vprašal svoje učence, rekoč: „Kaj pravijo ljudje, kdo da bi bil Sin človekov?“ Oni pa so rekli: Nekteri pravijo, da je Janez K., nekteri pa, da je Elija, nekteri pa, da je Jeremija ali prerokov kdo. — Jezus jim reče: Kaj pa vi pravite, kdo sem jaz? — Tedaj je odgovoril Sim. Peter: Ti si Kristus, Sin živega Boga. In Jezus je odgovoril in rekel: „Blagor tebi, Simon, Jonov Sin, ker Jaz pa tebi povem: Ti si Peter in na to skalo bom zidal svojo cerkev in peklenške vrata je ne bodo zmagale. In tebi bom dal ključé nebeškega kraljestva: in karkoli boš zvezal . . razvezal . . .“ S temi besedami je Jezus sv. Petra postavil za temelj ali poglavarja svoje sv. Cerkve in mu dal vso oblast. Ta oblast je po Petrovi smerti prešla na njegove naslednike. Sv. Peter je namreč umerl v Rimu l. 67 po Kr. Kdor je bil tedaj škof Rimske cerkve, tisti je bil Petrov naslednik, papež, poglavar sv. Cerkve, pravi Kristusov namestnik, na kterega je prešla vsa oblast od Jezusa dana sv. Petru.

Jezus Kristus je postavil Petra za najvišjega pastirja in učnika, ker mu je rekel: „Simon, Simon: Glej satan vas je hotel imeti, da bi vas presejal, kakor pšenico; jaz pa sem prosil zate, da ne jenja tvoja vera. In ti, kedar se boš nekđaj spreobernal, poterdi svoje brate.“ Luk. 22, 31. S temi besedami je obljubil Jezus Petru in njegovim naslednikom, da bo pri njih vedno ostala prava vera v J. Kristusa, obljubil jim je nezmotljivost v verskih in nravnih rečeh. — In ko se je Jezus svojim učencem že vtretjič pokazal po svoji smerti in sicer pri Genez. jezeru, vprašal je Petra: „Simon Janezov, ali me ljubiš, bolj kot tile?“ Odgovori mu Peter: Ti veš, Gospod, da te ljubim. Tedaj mu reče Jezus: Pasi moja jagnjeta! — Ravno tako ga vpraša Jezus vdruzič in vtretjič. In ko ga vtretjič vpraša: Simen Janezov, ali me ljubiš? Tedaj postane Peter žalosten, in reče: „Gospod, ti vse veš: ti veš, da te ljubim.“ Jezus mu reče: „Pasi moje ovce!“ — S temi besedami je Jezus izročil sv. Petru viši-pastirsko službo in oblast čez vse

verne brez razločka, tudi čez druge aposteljne in njihove naslednike, škofe. Od Petra je Jezus tirjal večo ljubezen, njemu je zato podelil tudi večo oblast in čast.

To oblast so pripoznali cerkv. očetje vseh časov. Sv. Ignacij imenuje rimsko cerkev „predstojnico v družbi ljubezni“, t. j. predstojnico vsega kerščanstva. — Ko so se Korinčani med seboj sperli, niso se obernili do Janeza Ev., kateri je edini izmed aposteljnov takrat še živel, ampak obernili so se zarad razsodbe naravnost v Rim do sv. Klemena, 3. papeža, kateri je prepir razsodil in srečno poravnal.

Tertulijan imenuje Pet.ovega naslednika, vikšega duhovna, škofa vseh škofov. — Ciprijan imenuje Rimsko cerkev „pervo in najodličnišo, s katero morajo vsi škofje ostati v zvezi.“ Tako govore tudi drugi očetje, kakor tudi cerkveni zbori. To oblast so pripoznali pa tudi krivoverci, kateri so se radi sklicevali na rimske papeže, dokler so imeli upanje, oditi cerkv. kaznim.

Papeži so pa to visoko čast in oblast rabili vsikdar le v prid kerščanskega ljudstva; z drugo besedo: Papeži so največi dobrotniki človeške družbe. Oni so se več kot tristo let vojskovali na čelu sv. cerkve zoper paganstvo in so ga tudi premagali. Seveda večina izmed njih je prelila za Jezusa in njegovo cerkev svojo kri. Od prvih 58 papežev jih je 57 prištetih svetnikom, in večidel so umerli mučeniške smerti. Gnojili so takorekoč zemljo s svojo kervjo, da je bolje pognala cvet kerščanstva in rodila obilniši sad. In ko so se divji narodi, Goti in Hunci, valili po Evropi, in vse opustošili, kar jim je prišlo pod noge; poderli Oglej (Akvilejo), Vicenco, Pavijo in Milan in že stali pred večnim mestom Rimom, da bi tudi to mesto dobili v svojo last, kdo se je takrat potegnil za domovino in rešil Rim? Noben cesar, noben vojskovodja, noben senat se ni zmenil zanj; ampak papež Leon je vzel pastirsko palico v roke in se podal v šotor Huncev. Njegova beseda je premogla kralja Atilo, da se je vernil in prizanesel Rimu. Ravno ta papež je rešil Rim 3 leta pozneje groznih Vandalov. Zatoraj piše luteranski zgodovinar Müller: Papež je po vsi pravici gospodar Rima, ker brez papežev bi ga več ne bilo na zemlji, in cela Evropa bi bila postala mongolska puščava.

Predaleč bi me peljalo, ko bi vam hotel povedati, kako krepko so branili papeži keršč. vero zoper krivoverce in razkolnike. Koliko so sklicali cerkv. zborov, koliko spisali učenih knjig in pisem, ter nam neskajeno ohranili Jezusovo edino pravo vero. Lahko bi vam povedal, kak strašan boj so imeli papeži v srednjem veku

zoper vladarje, zlasti zoper nemške cesarje in francoske kralje, ki v svoji neomejeni prevzetnosti niso terpeli nobene oblasti poleg sebe, so zatirali in spodkopavali ap. sedež in sv. cerkev, ter skušali papeže ponižati za svoje pokorne hlapce. Hud je bil ta boj, pa sv. cerkev ga je prestala. V prah so se zdrobili cesarski in kraljevi prestoli, apost. sedež pa stoji terden, in bo stal do konca sveta. — Jaz bi vam lahko povedal, kaj so papeži storili za vedo in omiko, za keršč. umetnijo; ali v tem kratkem času vam ne morem delovanje papeštva obširniši narisati. Zatoraj samo še ponavljam, da papeštvo je bilo vsikdar največa sreča, največa dobrota človeške družbe, pa je še dandanes.

(Konec tega oddelka nasl.)

„Naša ljuba Gospa presvetega Zakramenta.“

(Gl. „Eucharistia.“)

Prelepa misel o zvezi Marije z najsvetejšim Zakramentom, katero ji prilastuje č. p. Eymard (r. Enár), je vredna, da se razširja. Sej Slovenci radi častimo Marijo. Opišem naj jim novo pobožnost do prečiste Device za (bivši) god njenega svetega imena.

Gotovo je, da je bila Marija na zemlji kot Mati tesno zvezana s svojim Sinom Jezusom. Po svojem vnebohodu je Jezus tudi Marijo v nebesa vzel, kjer je in ostane z njim sklenjena vse večne čase. Nobene ločitve ne more biti več med njima.

Ali je pa Mariji dosti, da je le v nebesih sklenjena z Jezusom? More li njeno materno Serce zapustiti Jezusa, ki je na zemlji pričujoč v tolikih tabernakeljnih v presv. Rešnjem Telesu? More li žalostna Mati, ki je šla za njim na goro Kalvarijo in bila pričujoča pri njegovi kervavi daritvi, more li ona brez sočutja in oddaljena ostati sedaj, ko se na toliko altarjih nekervavo daruje pri sv. maši? Ali ga more Ona brez spremstva pustiti, ko ga k ubogim bolnikom nesejo, kakor ga pusté ljudje, Ona, ki ga je spremljala do groba? O ne! Marija je in ostane tudi še sedaj na zemlji z Jezusom v tesni zvezi, z Jezusom v presv. Rešnjem Telesu.

Ta misel je napotila pobožnega o. Eymarda, da je dal Mariji po prejetem privoljenji mnogih škofov novo ime: „Naša ljuba Gospa presv. Zakramenta.“

I. Zakaj pa je o. Enár Marijo tako imenoval? Želel je blaženo Devico tako imenovati: 1.) Ker je Ona kot Mati Jezusu dala človeštvo, katero je z božjo natoro zedinjeno v Zakramentu Sv. Rešnjega Telesa. 2.) Ker ima kot „Mati milosti Božje“ moč tudi do tistih milosti, katere nagibajo kristjane k češčenju in prejemanju presv. Zakramenta. 3.) Slednjič zato, ker je Marija po vnebohodu Kristusovem imela največjo ljubezen in pobožnost do presv. R. T. in je tudi vsak dan prejemale sv. Obhajilo iz roke sv. Janeza Evangelista. Tedaj je Ona v nekem pomenu mati češčenja presv. R. T., vzor udom bratovščine presv. R. T. Ona je gledé na polnost milosti tega Zakramenta presveto R. Telo častila in ljubila nad češčenje in ljubezen vseh kristjanov na zemlji.

II. To ime je pa tudi opravičeno: 1.) zgodovinsko. Ime „Naša ljuba gospa presv. Zakramenta“ — je

večkrat dejal o. Enár, je nova beseda za zelo staro reč. Pa ker je beseda nova, zadela je na ugovore. Toda, koliko imén se je v teku časa začelo v sv. Cerkvi. Pred 1500 leti še ni bilo tistih prelepih imen, ki so sedaj zbrana v lavretanskih litanijah. Ali niso to najlepša Marijina imena? Ali ne kaže ravno zbiranje teh imen, da je opravičeno novo imé Marijino? Lavretanskih litanij ni naenkrat spisal kak učen mož, temveč nastale so polagoma s tem, da so se vedno nova imena pridevala. Sej se še pomni, ko ste bili pridjani zadnji imeni: „Kraljica brez madeža izvirnega greha spočeta; kraljica presv. rožnega venca.“ — Kdo je slišal pred 50 leti priimek „Naša ljuba Gospá presv. Serca?“ Ko se je ta pridevek prvič čul, so mu učenjaki nasprotovali, ne sicer iz tega vzroka, da bi bilo dogmatično ter versko nepravilno, ampak ker je bilo novo. Pa vmés posežejo papež Pij IX. razglasí to ime slovesno kot prav primerno za Mater Božjo in naročí Burškemu nadškofu (Bourges), naj v njih imenu krona podobo Naše ljube Gospé presv. Serca. Dandanes je to ime znano vsemu svetu. Zakaj bi oni pridevek in novo počesčenje Marijino ne bilo primerno? Sej se Marija ne dá ločiti od Jezusa, in se ne dá. Vedno ostane resnična evangeljska beseda: „Marija, iz katere je rojen Jezus“ (Mat. 1. 16).

Kjerkoli najdemo Jezusa, najdemo ga pri Mariji. Pastirji so „našli Marijo in Jožefa in Dete v jasli položeno.“ Ss. trije Kralji „so šli v hišo in so našli Dete z Marijo njegovo Materjo.“ O begu v Egipt je Jožef „vstal in vzel Dete in njegovo Mater.“ In ko ga je Marija zgubila, kako skerbno ga je iskala. Ali ni to znamenje, da ga išče in najde tudi v kerščanskih tempeljnih, v tabernakeljnih? Ko začne Jezus učiti, najdemo ga zopet v družbi njegove Matere na ženitnini v Kani, kjer na njeno prošnjo stori prvi čudež. Ali ni ta prvi čudež predpoda in takorekoč prvi korak do skrivnosti presv. R. T.? In ko je naš Zveličar končal svoje odrešivno delo na gori Kalvariji, je zopet „poleg križa Jezusovega stala njegova Mati.“ Telesno sobivanje Marijino z Jezusom pa je le nepopolno zunanje znamenje njenega neprestanega duhovnega združenja z njim. Sej se bere v življenji Marijinem, kakor je popisano po izpovedih bl. Katarine z Emeriha, da je Marija vse terpljenje Jezusovo v duhu občutila, predno ga je srečala s križem obloženega. Tedaj smemo misliti, da je Marija tudi sedaj duhovno združena z Jezusom v najsv. Zakramentu, in zato se po pravici imenuje: „Naša ljuba Gospa presv. Zakramenta.“

2. Opravičeno je to ime cerkveno. Že v začetku sem omenil, da je č. o. Enár po prejetem privoljenji mnogih škofov dal blaženi Devici to ime. Ko je prosil Anžerskega škofa (Angers) za privoljenje novega imena, rekoč: „Blagovolite dobrohotno poterjati to novo češčenje, s katerim Marijo častimo.“ odgovorili so škof: „Ne, ne prečertujte te besede; češčenje Naše ljube Gospé presv. Zakramenta ni prav nič novega. Vsaki čas je cerkev Marijo častila kot mater Kristusa v presv. R. Telesu.“

Č. o. Enárda tudi ne zadene dekret, ki govori o izmišljevanji novih nazivanj, ker ne spada med „scriptores acuentes ingenia.“ To so tudi poterjili v Rimu na posebno vprašanje.

„Očetje presv. Zakramenta¹⁾“ imajo posebne kapele „Naše ljube Gospé presv. Zakramenta“ v Rimu,

¹⁾ redovna družla duhovnikov.

v Parizu, v Bruselju; razun tega imajo zapovedano češčenje blažene Device Marije pod tem imenom v svojih redovnih pravilih, ki so izrečno poterjena od Rima.

Tedaj tudi od cerkvene strani ni zadržka, da bi ne smeli imenovati Marije z novim imenom, kar je vedno bila: „Naša ljuba Gospa presv. Zakramenta.“

Vsaka nova pobožnost do preblažene Device Marije je nov izvir milosti. Gledé tega pravi znani o. Faber: „Kdor najde novo stališče, s katerega se pokaže Marija v novem veličastvu, zadobil je nov pripomoček zveličanja, ker on ima pripomoček Boga bolj ljubiti.“ Ako tedaj spoznanje zveze med Marijo in presv. R. T. našo pobožnost do presv. R. T. pomnoži, ako zgled njenega češčenja naše spoštovanje do presv. R. T. poterjuje, ako njena ljubezen do Jezusa v nas vžiga ogenj ljubezni do presv. Zakramenta: kdo se bo tedaj ustavljal tej novosti? Kdo ne spozná velikoveč, kako nam hoče na novo pomagati najboljša Mati, kako nas vnovič vabi k svojemu Božjemu Sinu Jezusu Kristusu?

Marije tukaj na zemlji nikdar zadosti ne spoznamo. Kdo bi si usojal sprejeti vso globokost izreka sv. Duha: „Marija, iz katere je rojen Jezus?“

Suarez pravi gledé tega: „S posebnim namenom ni hotel sv. Duh različnih skrivnosti in prednosti Marijinih niti v sv. pismu niti v ustnem izročilu ohraniti; Bog je namreč hotel, da bi tisti, katerim je dal posebni dar učenosti in pobožnosti, iz tega, kar je znanega, izluščili drugo kakor jedro iz luščine.

Poslušajmo še, kaj pravi imenitni in zanesljivi cerkveni učenik sv. Alfonz Ligvori, ki piše v knjigi: „Slava Marije“: „Ako je kako mnenje, ki časti prebl. Devico, kakorsibodi vtemeljeno (opravičeno) in ako ni zoper vero, zoper cerkvena določila in zoper resnico: tedaj bi imel malo pobožnosti do Matere Božje tisti, ki bi tega mnenja ne sprejel, ali pa mu še celo nasprotoval, in to samo iz tega vzroka, ker se dá nasprotno mnenje tudi zagovarjati. Jaz nočem biti med tistimi, kateri tako malo časté Marijo in upam, da tudi nobeden bralcev ne. Veliko raji sem med tistimi, kateri terdno in nedvomljivo vse verujejo, kar smé vsakdo brez zmote verovati o Marijinih prednostih.“

V tem posnemam opata Ruperta, ki našteva med pobožnostmi, ki so Mariji najbolj všeč, tudi to: „Ejus magnalia firmiter credere“ (terdno verovati vse, kar zamore njeno čast povišati). [Slava Marije, pogl. II. § 1.]

Kolikorkrat na solncu, na Kristusu nove žarke ugledamo, vselej odsevajo tudi od lune, Marije. S češčenjem N. lj. G. presv. Zakramenta pa ne pazimo le samo enega novega žarka, temveč se luč kar usipa od Jezusa na Marijo. Ako je sv. Rešnje Telo resnično središče vse vere in vseh milosti, ako je resnično včlovečeni Bog v njem pričujoč z vso svojo mogočnostjo in veličastvom; tedaj je počesčenje zveze prebl. D. Marije s presv. Zakramentom prav velika čast, katera se ji more skazati.

Molimo tedaj večkrat, posebno pred sv. mašo ali pri uri molitve po nasvetu čast o Ajmarda tri češčenamarije s pristavkom: „O Marija, naša ljuba Gospa presv. Zakramenta, mati in zgled častilcev presv. Rešujega Telesa, prosí za nas, ki k Tebi pribežimo!“

Ogled po Slovenskem in dopisi.

V Št. Vidu. 13. sept. (Lepa smert.) Včeraj proti večeru je umerl v Dravljah cerkvenik ondotne cerkve, Janez Kunavar, star 46 let, zapustivši ženo z 10 malimi otroci. Bil je zaradi svoje prijaznosti ljudem priljubljen. Prejel je še malo pred smertjo ss. zakramente z veliko vdanostjo v voljo Božjo in brez kakega strahu pred smertjo. Ko se poslovim od njega, nisem n mreč mislil, da je že tako blizo smerti, mi seže v roko in se nekoliko prijazno nasmehe. Čez kake pol ure je že zvonilo v Dravljah. Bog mu daj večni mir!

Z Dunaja. (Vi ne veste, kakošen zaklad je vam odpert!) Ako si povabljen na pogostovanje, na kako slovesnost, si šteješ to v čast in večkrat tudi v posebno milost. Ta čast, milost je pa toliko večja, kolikor imenitnejša je oseba, ki te povabi. Večkrat je to začetek mnogih družih večjih milosti in dobrót. Zato se pa tudi vsak potruđi, da se skaže vrednega podeljene mu milosti; da napravi na onega, ki ga je povabil, lep vtis, ako hoče, da mu bode še nadalje skazoval dobrote in milosti. To je dolžnost, kateri se nikdor ne odtega, če mu je le količkaj do prihodnje sreče in blagostanja. Če se pa že pri takem počisljanji gledamo vredne storiti zaupanja prijateljstva svojega, koliko skerbnejši in hvaležniši bi morali biti, ko nas povabi neskončno dobrotljivi Bog sam, ki nam vodi serca in jih vabi k slovesnosti, Sebi v čast, a nam v korist! In katera slovesnost je to?

Ta slovesnost je daritev sv. maše in božju služba sploh. — Pripoznati moramo, da smo v ti zadevi veliko premlačni in neskerbni. Da bi se prikupili ljudem, storimo vse in se trudimo na vse mogoče načine, dasiravno nam to dostikrat nobene koristi ne obrođi, pač pa dostikrat tudi še škoduje. Preprijaznim vabilom in klicom nebeškega Očeta, ki nam ponuja s tem časni in večni blagor, se pa terdoserčno in nehvaležno odrekujemo! Če to malo bolj premislimo, vidimo, da sami sebi srečo odbijamo in odganjamo. In ljubi Bog nas vendar dan na dan kliče in vabi k velekoristni slovesnosti, k daritvi sv. maše. — Kolikor časa obseva solnce to grešno zemljo, ni bilo še nikjer in nikoli tako krasne, koristne, tehtne in svete slovesnosti, kakor je ravno sv. maša, nekervava daritev nove zaveze, ki veže zemljo z nebom, in v kateri se sam naš Gospod in Odrešenik Jezus Kristus daruje Svojemu nebeškemu Očetu za grehe vesoljnega sveta. To je daritev, ki more jedina zaradi neskončne in neusahljive cene spraviti grešno zemljo z nebom. Kar stresem se, ko pomislim, da si upam pisati o tako neizrečeno svetem opravilu; toda, upam si v največji ponižnosti, svest si nevednosti svoje, in z dobrohotečo željo, da storim to vsaj v nekoliko čast Božjo.

Sveta maša je neusahljiv vir milosti, iz katerega pritēka vsemu človeštvu mir božji in božje usmiljenje v polni meri. To je vir milosti, ki ne le da napaja in poživilja tu živeče človeštvo, temveč tudi verne kristjane, ki so že pred stoletji zapustili ta svet, in se očiščujejo v grozovitih vicah. Kadar smo pri sv. maši, smo tako rekoč na vertu, kjer je treba kar na desno in na levo segati in nabirati naj lepših in okusniših sadov, katerih je povsod brez števila. — Zdaj se pa vprašajmo: Ali se poslužujemo priložnosti, ki se nam vedno in vedno po-

nujajo, da si iz neštevilnega bogastva v tem nebeškem vertu nabiramo potrebnih zakladov za večnost?

Osramoteni moramo pripoznati, da smo v tej zadevi popolnoma mlačni in neskerbni. Kako pogosto nas milo vabi zvon k sveti maši; a mi ga preslišujemo! Dostikrat gremo ob takih priložnostih mimo cerkve, a ne stopimo za pol ure vanjo! O šolska mladina, šole se zopet pričnó: boš li hodila pridno tudi o delavnikih k sv. maši. In, ako smo tudi v cerkvi. — ali je tam naše obnašanje tako, kakoršnega želi in hoče Bog? Bodemo li mogli mirno pravičnemu Sodniku odgovarjati? Ali si s slabim vedenjem, s šepetanjem in razmišljenostjo ne obtežujemo vesti, ne da bi si jo še olajšali? Ali si pri presvetem opravilu ne manjšamo milosti božje, namesto da bi jo množili? Ali si ne nakladajo veliko odgovornost stariši in reditelji, ko pusté otroke, da uganjajo v cerkvi razne burke in šale?

Namen moj je pri tem, ko pišem te verstice ta, da prosim cenjene čitatelje in čitateljice, naj vso pozornost na to obračajo, da oni ljudje, ki so v njih oblasti, v cerkvi in pri sv. maši obnašajo tako, kakor se spodobi kraju in svetemu opravilu; — en sam prijazen in ljubeznjiv opomin doseže lahko veliko dobrega. Zlasti naj se gleda na to, da se otroci, katerih vzgoja močno vpljiva na prihodnjo srečo ali nesrečo otroka, obnašajo in vedejo v cerkvi tako, kakor je dolžnost v tako svetem kraju. Oni, ki v tem ne stori tega, kar mu veva dolžnost, se ne pregreši le proti svojemu Gospodu Bogu, temveč se pregreši proti vsemu človeštvu; kajti, oni so krivi vsega zla in hudega, ki mora zato priti na svet, in ki bode tudi gotovo prišlo.

Pa še nekaj. Povejte in vtisnite otrokom v glavo resnico, da je že velika milost, da more človek biti pri sv. maši. O kako želé katoliškega svetišča katoličani raztreseni med drugoverci, ko nimajo prilike biti pri sv. maši! S povzdignjenimi rokami hvallijo Boga, kadar pride misijonar v njihov kraj, da morajo praznovati zopet jedenkrat presveto slovesnost, — slovesnost sv. maše; kleče ga potem prosijo, naj pride zopet kmalu, da jim podelj zopet dušnega tolažila. — K sklepu še jedna opomnja! — Vsi, ki so bili pri sveti maši in združevali svoje molitve z molitvami mašnikovimi, naj združijo tudi po sv. maši molitev z zahvalno molitvijo mašnikovo ter naj hvallijo in se zahvaljujejo Bogu ne samo za neštevilne milosti in dobrote, ki so jih prejeli pri sv. maši, temveč tudi za to, da jim je neskončno usmiljeni Bog dal priložnost, biti pri tej tako sveti daritvi. Prosimo še, da naj nikdo ne zanemarja te priložnosti tudi v prihodnje, ako hoče, ko ga pokliče ljubi Bog v večnost, priti v družbo svetnikov in izvoljenih, in tam uživati sadove, katere je pridobil s tem, da je rad prihajal v cerkev ter bil pričujoč pri daritvi svete maše.

Prof. Janez Repič.

Iz Jugoslavije. (Vlaganje temeljnega kamna.) Hvala Bogu! Začela se je zidati nova dostojnejša cerkev sv. Jožefa v Prjedoru. Tri leta smo se brigali, trudili, borili, delovali in prosili za pomočke in snovi k zidavi častne hiše Božje in krušnega očeta Kristusovega. Čudovito dobrotljiva je previdnost Božja! Čudovite so pomoči blažene Device Marije in njenega ženina, sv. Jožefa! Uboga mala derveno-ilovnata prvotna cerkvica ni imela groša premoženja, ko je postala župnijska cerkev, nego 36 gld. dolga; žup-

ljani, večino ubogi naseljenci, niso v stanu doprinesti toliko, da bi se terdna, večja in častita cerkev postavila.

Cerkve, častite hiše Božje, je pa silno potreba zavoljo vzvišene časti in visokosvete službe Božje, častitejega vidnega vglada sv. rimo-kat. Cerkve, vedno rastečega števila katolikov, pa tudi zbog drugovércev. Z obilnimi molitvami k Bogu, z mnogimi prošnjami k blaženi Devici Mariji in sv. Jožefu, z iskrenimi moledvami k vzvišenim osebam in osebito k vam, dragi verni Slovenci, začeli smo delati za to novo cerkev. In po milosti Božji, po močéh deviške Božje Matere in zaročnika njenega, sv. Jožefa, po velikodušni darežljivosti pokojnega veleč. gospoda opata Bonaventura, veleč. gosp. župnika v pokoju, Antona Jakšiča, koji je najpervi podaril 600 gld. za zidavo te cerkve, krasni kelih in za tri vstanovljene sv. maše; po blagosérčni milodarnosti nekega vzvišenega in milostnega knezo-biskopa na Slovenskem, mnogih verlih veleč. gospodov svečnikov rimo katoliško-slovenskih, osebito iz slavne biskopije ljubljanske, in drazih nam bratov in sester po narodu, veri in cerkvi Slovencev in Slovenk; po dobrotljivi pripomoči visoke c. kr. „zemaljske“ vlade v Serajevu za Bosno in Hercegovino, smo toliko skupaj spravili, da se je zamogla velepotrebna cerkev sv. Jožefa to leto začeti zidati. Hvala bodi Gospod Bogu! . . .

18. avgusta začeli smo kopati na novo-pridobljenem krasnem zemljišču, za temelje; po službi Božji šli smo v procesiji na cerkveni stavbiščni kraj in mašnik blagoslovil je mesto, kjer bo stala nova cerkev; verno ljudstvo pa je iskreno molilo Boga, častilo in prosilo visokosveto Marijo Devico in sv. Jožefa za milosti, pomoči in za vse dobrotnike in dobrotnice te cerkve.

Potem začela se je zidati nova hiša Božja. 14. septembra, v praznik povikšanja sv. Križa, bilo je slovesno blagoslovljenje in vložnje temeljnega kamna. O poli najdaljši ure pred poldnem opravljala se je slovesna sv. maša v cerkvi, potem šla je procesija v novo cerkev, ktere zidovi, izven sprednjega oddelka prezbiterije, so že sozidani do oken. Na mestu, kjer bode stal glavni oltar, postavil je svečenik visok križ, znamenje odrešenja našega, oltar, na kojem se je dovršila kervava najsv. daritva Jagnjeta Božjega; pred križem namestili smo mizo v podobi oltarja, postavili na njo kip sv. Jožefa, spred pa temeljni kamen in druge stvari, koje so navadne pri tem cerkvenem opravilu. Pred blagoslovom je svečenik obrnil se k obilno zbranemu ljudstvu in govoril iskren, dušo presunljiv govor o svetišču, hiši Božji, pri Izraelcih v starem zakonu in o svetišču kerščanskem novega zaveta v rimo-katoliški Cerkvi . . . Zakaj in komu se zida in stavi ta nova hiša Božja . . . Kdo bode bival tu, kamor smo se danes zbrali pervipot bogoslužno . . . Kaj se bode tu v novi cerkvi godilo, delilo in zadobivalo . . . Podoba ženina Marije Device in rednika Kristusovega sv. Jožefa bode nad glavnim oltarjem . . . Trojedinemu Bogu in sv. Jožefu v čast in slavo pozidana bo ta hiša Božja . . . Ljubljenec Božji, vareh Jezusov, mogočni brambnik, pomočnik in priprošnjik je zaštitnik, patron te cerkve, po njem se bode imenovala; mnoge, čilne in velike milosti, pomoči, blagodare, dušne in telesne potrebe, srečno smertno uro in večno zveličanje bode sv. Jožef vam in potomcem vašim tu

izprosil in delil . . . Desno stran v pobočnem oltarju bode podoba brez madeža izvirnega greha spočete Marije Device po prikazanju v Lurdu, h koji se bode zatekali v vseh dušnih in telesnih stiskah, nevoljah in potrebah . . . Levo stran bode pobočni oltar velikega prijatelja Božjega in čudodelnika sv. Antona Padovanskega, kteri bode vam izprosil obilnih milosti, pomoči v potrebah za čas in večnost.

Po govoru začeli so se cerkveni obredi in molitve, ki so predpisani pri blagoslovu in vlaganji vogelnega kamna. Nato prečitali so se spisi, spisani na kožnem papirju, „pergamentu“, ki so se vložili v veliko stekleno posodo in dejali v izdolbino vogelnega kamna. Spisi so trije, jeden latinski, drugi v jugoslavijanskem jeziku, tretji najobširnejši je slovenski, ker so Slovenci osebito iz Kranjske, mnogo pripomogli za zidavo te silno potrebne cerkve in še zaupljivo bodejo za njen izveršetak. Slovensko pismo je kratka, točna in istinita zgodovina, kako, kedaj se je začela tu kerščanska rimo-kat. občina, župnija; kedaj in kako se je delovalo za to novo cerkev, kojega naroda so bili, večina iz stare Avstrije, tu naseljeni katoliki; od kod in kteri so darovali, da se je ta cerkev pozidala, pod ktero cerkveno duhovno in svetovno vlado se je zidala.

Mnogo slovenskih dobrotnikov imena, dobrotni Slovenci in Slovenke iz Kranjske, pa tudi Koroške in Primorske so častno omenjeni. V vogelnem cerkvenem in temeljnem kamnu so tedaj zapisani verli rimo-kat. Slovenci in njihova milodarna pomoč k tej cerkvi sv. Jožefa v Prjedoru, v jugoslavijanski Bosni; zapisana so v hvaležnih sercih tukajšnih katolikov, zapisana bodo v biskopskem in župnijskem arhivu; zapisani ste pa, o blagi dobrotniki in dobrotnice te velepotrebne cerkve, naj bolje v večni knjigi pri Bogu, pri Jezusu, Mariji in sv. Jožefu.

Dejali smo pa v vogelni temeljni kamen nekaj listov ljube „Zgodnje Danice“, koja je mnogo storila in pripomogla za to cerkev sv. Jožefa; na „note“ vbrano himno slovensko o sv. Očetu Leonu XIII, nekaj verlih „Slovencev“, nekoliko denarjev, onda pa: kannov iz Betlehema, Jeruzalema, Olske gore in verta Getcemani; iz Nazareta, gore Tabor, Kafarnava, Betzajde in družih ss. krajev v Palestini.

V notranji cerkveni prostor in zunaj okolo cerkve postavljena so bila zelena drevesca, na visokih lesenih tramovih za odra bili so zeleni drevesni veršički in zastave, dve tudi sv. Očeta. Zvonček sv. Jožefa je zvonil, topiči so pokali, ljudstvo je serčno molilo Boga in prepevalo sv. pesmi. Mnogim rosile so solze iz oči hvaležnosti, sv. veselja in vernega ginjenja. Po tolikem naporu, trudu, težavah, borbah, delih, skerbéh, opravilih in v tolikem siromaštvu, ipak došlo je, da se vzdiga proti nebu nova častna cerkev na tléh bosanske zemlje, koja tlačila je preko 400 let kruta turška mahomedska sila. Zida se mila rimo-katoliška cerkev med razkolniki in mahomedci. Hvala Bogu!

Nova cerkev bode 26 m dolga, 12 m široka, v prav lepem in okusnem romanskem zlogu. To leto, ako Bog dade, bode se dozidala do podkrova in pokrila; drugo leto, ako bodo pomočki, se bode obokala, ometala in dogotovila. Veselimo se, ker se lepa hiša Božja zida, ali žalostí nas in skerbí, ker groši berzo pohajajo, novi malo dohajajo, a potreba je pa še velika. Upamo pa na milost in previdnost Božjo, v

pomoč Marije Device, zanašamo se še na blagodušne verle brate in sestre naše po Sloveniji, da nam bodo v ljubezni milosérčno še pripomogli izgotoviti hišo Božjo, dvorano sv. Jožefa na zemlji jugoslavenski. Začeli smo; sedaj je silno potreba pomoči milodarov, da tudi doveršimo v večo slavo Božjo, v češčenje blažene Device Marije in sv. Jožefa, v vzviševanje in razširjanje in večji vgléd sv. rimo-kat. Cerkve med drugoverci, v blagor rimo-kat. naroda in zveličanje neumerlih duš.

Milodare za zidavo in opravo nove cerkve sv. Jožefa bodo sto- in stoterno povernili dušno in telesno Jezus, Marija, Jožef.

Iz Jugoslavije. (Resnična in izvirna povest.) (Konec) Zelo trudna dospela sta naša rokodelca v Banjaluko in tam molila Boga, častila in prosila Marijo Devico in sv. Jožefa, pa terdo in prično delala. Previdnost Božja je podelila, da se je tu napravila nova biskopija, nova stolna cerkev pri družbeni hiši č. vr. sester presv. Kervi, nova cerkev pri frančiškanskem samostanu na Petričevcu, pozneje pa nova mestna župnijska cerkev v mestu.

Od Banjaluke gnala sta vozek v Pernjavor, nazaj gredé pa od Klasnice v bosansko Gradiško. V Pernjavoru nastala je rimo-kat. občina, sedaj nova župnija, ob potu od Banjaluke do bosanske Gradiške pa tri nove župnije z novimi cerkvami, več dobrodelnih naprav s cerkvicami in kapelami. Takrat, ko sta Slovenca vozila samotež kip bl. Device Marije, blagoslovljen od pokojnega sv. očeta Pija IX blaženega spomina, in mnogo svetinj, ni bilo še onega kerščansko-rimo-katoliškega cerkvenega, prej omenjenega reda, za kar sta pa serčno želela, molila in prosila Boga, v pomoč klicala Marijo Devico in sv. Jožefa. Pogovarjala sta se od tega in menila, to in ono bi tu in tam dobro, potrebno in koristno bilo. In v teku 16 let zgodilo se je; napreduje in spopolnjuje se; mnogo se bode pa še začelo.

Od bos. Gradiške potovala sta z vozičkom preko Save v hervaško Gradiško, od tod pa poleg Save v Jesenovac, Sisek, Zagreb in v domovino Slovenijo. Na potu iz Gradiške proti Sisku je med tem časom izstopila Sava čez bregove svoje, primorana bila sta tedaj rokodelca ostati v popolno razkolniškem selu. Dobila sta delo in posebno sobo, kamor sta razporedila stvari svoje; ker sta pa hodila pred oni omariček opravljat molitve in pobožnosti, so domači vprašali, kaj imata v onem omariču; razkazala sta in nekoliko razložila in pojasnila; kmalo so domači in sosedje, akoprav kerščani razkolne vzhodnje cerkve, dohajali častit, prosit sv. „Bogorodico“ Mater Božjo, sv. Božjo Porodnico in se Njej, presv. Gospej priporočat. O takovih prilikah pojasnoval se jim je pravi kerščanski, rimo-kat. nauk, osobito o jedinopravi jedni Kristusovi Cerkvi in njeni verhovni vidni glavi; kar je delovalo, da so mnogi dobili bolje, čisteje in pravedneje pojmove in zaumene o sv. rimo-katoliški Cerkvi, nje poglavarju in v mnogih verskih rečéh in ozirih.

Velikansk in mnogoobsežen bil je ta popotni venec po Jugoslaviji; da bi bil pa pravi Božji in rožni venec, sta pogosto opravljala molitvo rožnovenško, na 300 malih postajah in na 12 velikih, kjer sta ostala po več tednov in mescev, postavljala sta omarič s sv. rečmi in kipom presv. Device Marije, pred kojimi so se opravljale molitve in verne

pobožnosti, kjer se je prosilo milosti in pomoči za kerščansko rimo-kat. stvar in narod za dušno in telesno, začasno in večno, za vidno in nevidno. In to bilo je nekako vidno zavzetje Bosne po Mariji Devici, ker koder se je Nje podoba vozila in postavljala z molitvijo in češčenjem, s prošnjami in priporočili; povsod se je potem mnogo na novo vrnalo za kerščansko rimo-kat. vero, Cerkev in narod. Jeden teh ubogih rokodelcev, je pripovedoval drugemu: „Veš, tukaj bode še sčasoma postalo to, tam ono, Marija Devica bode sprosil in pomagala.“ In sedaj je na mnogih onih mestih že postalo to, kar sta se takrat menila in želela, za kar sta molila in prosila.

Previdnost Božja pa je navodila in storila, da jeden od onih dveh Slovencev je po več letih, od onega težavno popotnega in samotež vozninskega časa došel v one kraje delovat ravno za one stvari, za koje je takrat želel in prosil; pa tudi drugi Slovenec je z rokodelstvom svojim došel začasno v pomoč. Čudeča se pa milosti in previdnosti Božji, pomoči Marije Device in sv. Jožefa, razgovarjala sta se o onem potovanju, videča, da je Mati Božja takrat po vsem potu in postajah mnogo posejala, kar je vsklilo, vzrastlo, se razširilo in že sadje rodi na versko cerkvenem polju, v silno pomanjranem, potlačnem zaraščenem in opustošenem velikem okrožju. Oni razgovor je pisalec teh verstic slšal, oba verna Slovenca dobro pozná in spričuje, da je vse v tem malem opisu izvirno in istinito. Zamogel bi iz potovanja onih dveh Slovencev še več zanimivega, spodbudnega in vzglednega zapisati; toda naj to zadostuje v večo čast Božjo, češčenje Marije Device in sv. Jožefa k večjemu zaupanju v milost in previdnost Božjo in v pomoč deviške Božje matere in Njenega ženina sv. Jožefa; pa tudi v prispomeno, kako dobro, koristno, prav in dostojno, zaslužljivo in častno bilo bi, ko bi rimo-katoliki živoverni, čednostni in verno-pobožni bili doma in povsod, tudi na potovanjih, ko bi najprej iskali Božje kraljestvo in njegovo pravico, vse drugo bilo bi jim priverženo. Ko bi takovi bili vsi, tudi rokodelci; vsi, koji idejo po svetu s trebuhom za kruhom, ali v drugem poštemem smislu! Istina je, da sv. živa vera, verna pobožnost, rimo-kat. Cerkev z vsemi pomočki svojimi storijo človeka, ako se jih dobro oklene in derži, srečnega in zadovoljnega, veselega tudi v ubožtvu in težavah. Srečen je, kdor ima živo vero in živi po njej! Nesrečni so dvomljivci, maloverci in brezverci! . . .

Rožnovenške Kraljice griček, Brežičani 15. septembra. (Iz osebnega pisma — misijonstvo v Bosni.) O letošnjih šolskih počitnicah došli so naši dijaki k nam na počitnice, oni, za ktere že več let skerbim in so v gimnazijah. Ti mladenči so nardjeni in se vrlo dobro učijo; toda so jako ubožni. Treba jim je bilo napraviti pred odhodom najpotrebneje obleke, knjig, zopet jim oskerbeti za eno leto stanovanje in hrano, sicer morali bi šolo zapustiti. V Travniku jih brezplačno jenljó le določeno število, pa morajo biti Bosanci. Oskerbel sem, kar je najbolj potrebno; za drugo se bom pa trudil. Pri slovesu so se milo jokali, kaj bo, če bi morali šolo pri sredinji pustiti in ne doveršiti cele gimnazije. Mene pa tudi močno skerbi in teži; izprositi je težko kaj, ker je povsod toliko potreb in toliko sirotne šolske

mladine (kakor pri nas — Vr.) Čutim in vém, da tudi Vam je težavno, ker toliko dijakov očí vpira v Vas za pomoč (živa istina! Vr.) Za nekatere sem pridobil toliko pripomoči, da bodo mogli zveršiti gimnazijo; štirje pa so še celoma na skerbi meni, — ko bi le količkaj pomočkov pridobil, bi jih s tem, kar zamorem tu na polju pridobiti in pritergati, spravil naprej. Hvala Bogu, to leto sem jih tu mnogo predil, obdelal na prvo roko in precej sem jih oddal v vstav v Marija-Zvezdo, ter bom kmalo še tri tje odvedel; potem pa sprejel nekaj novih najbolj ubožnih.

Ozimine smo letos precej pridelali, poletne sêtve in sadeže je pa tu silna suša vzela. Zelja, repe ne bo, koruze prav malo, krompir je pa vgodil do čuda, kljubu največji in dolgi suši je ohranjen in ga je še dokaj. Sena smo dobili mnogo, otavo je vzela suša. Dela je vse polno in na vse strani, kajti veliko zemljišče dobrodelne naprave potrebuje mnogo zboljšavanja. Trudimo se, obdelujemo in počasi napredujemo, težko pa pričakujemo, da pridejo č. vr. redovniki Trapisti in vse sami prevzemo. Toda Dalmacija (kjer so ustanovili napravo) jih zadržuje in naprave tam jim poberó vse dohodke od Marija-Zvezde, ter za zdaj ne morejo tukaj še začeti.

Spomladi, ako Bog da, bomo pričeli lončarijo, da se nekoliko dohodka pridobi. Dal sem našega gojenca tega rokodelstva se učit na Štajarsko k naj boljšemu mojstru. Do spomladi bo že dobro znal in tukaj začél.

V. L.—vi dediči mi ponujajo vsa ostala posestva, koja je pokojni v D. in nje okolici nakupil v jako dobrodelne namene, toda silna smert je vse nadaljne namene pokosila. Prej so bile ondi le samo tri katoliške družine; on pa je nakupil zemljišč, naselil slovenskih ubožnih družin, dal mnogim postaviti tudi hiše: sedaj je tam že precej velika katoliška fara. Zemljišč je pa še praznih mnogo, dediči dali bi jih za prav zelo znižano ceno, ako jih jaz prevzamem (se vé, da drugim ne tako, ker potem bi se namen pokojnega gosp. L. ne dosegel in bilo bi proti namenu, ako jih prevzame kdor si bode, morebiti sovražnik katoličanstva — Vr.) Jaz bi jih prevzel, ko bi imel ali dobil toliko denarja, da jim en del izplačam. Tako bi ona ostala zemljišča obernel tako, kakor je pokojni gospod V. L. imel plemeniti namen. Rodbina pokojnega pa po pravici nekaj dobí, ker je pokojnemu mnogo denarja posodila takrat, ko je v Bosni kupoval zemljišča za katoliško stvar (Pač je lepa zopet prilika za razširjanje katoličanstva v Bosni. Bog daj, da bi se ta blagi namen dosegel! Vr.)

Br. A. M.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec kimovec (september.)

a) Glavni namen:

Cerkve jutrove dežele.

b) Posebni nameni:

21. **S. Matevž.** Duhovna in telesna poklicna moč za duhovne. Krotenje naraščajočega hrepenenja po veselicalh.

22. **S. Tomaž Vilanovljan.** «Duhovni in obhajanci.» Dobro nameščenje važnih služb. Zavrnitev obžalovanja vrednih naklepov.

23. **S. Lin.** Katoliški shod. Več žertev staro-katolicizma. Ohranitev dragocenih sadov eksercij. Pohabljeni otroci.

24. **Naša lj. Gospa rešitve jetnikov.** Oprostitev poštnega dela od krivičnega izžuljevanja in zatiranja. Mnogo bolnih delavcev brez pomoči.

25. **S. Kleofa.** Amerikanski misijoni. Spreobrnjenje mnogih od socialne demokracije ogoljufanih delavcev. Stiskane vdove.

26. **S. Nil.** Brazilija. Nepreskerbljeni otroci brez matere. Več žalostnih. Posebne zadeve nekega lista.

27. **Ss. Kozma in Damijan.** Jezusova družba. Veliko pomanjkanje kerščanskih zdravnikov. Spoznanje in zatiranje greha iz navade.

28. **S. Venceslav.** Češka. Zaupanje v Boga in nevstrašenost kerščanskim vladarjem. Žalostne stanovske okoliščine in premoženja. Mnogo ponesrečenih družin.

29. **S. Mihael.** Propad brezbožnega protozidarstva. Pospešitelj molitvenega apostoljstva. Hrabrost katol. mož.

30. **S. Jeronim.** Učeniki bogoslovja. Vse doposlane pa ne še uslišane zadeve. Udje mesca kimovca umerli in ki umerjo vinotoka mesca, to je, iz molitvenega apostoljstva in Jezusovega Serca bratovščine.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Seroa.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov, Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad, in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Poboljšanje več lažnjivcev, posebno enega.

Listek za raznoterosti.

Dobra in huda letina pri dijaški mizi. Kam bomo šli z dijaki, ko hočejo vsi gospodje biti? Miklavž nam jih je dozdej prinesel kacih 137; pa mislimo, da jih ima še nekaj pripravljenih. Le malo naših stazela Kranj in Novo mesto, nekatere semenišče in Alojzijevišče; nekatere pa je odnesel „parkelj.“ Huda bo; zanašamo se pa na pomoč Božjo in na ljubezen in dobrotnost naših prijateljev do dobrih šolskih mladenčev. Kaj več o drugi priliki.

Na Tersat gre romarski vlak v soboto teden, 28. t. m. ob 3/4 11 dopoldne; spremljal ga bo v. č. P. Jožef iz Ljubljane.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Neimen. 30 gld. — Neimenovan prijatelj 5 gld. — Fr. Medealtus — Dražgoše. «Nekoliko drobtinic za Vašo na dolgo pogernjeno mizo» — 5 gld. — Čast. g. župnik Martin Narobe 5 gld. — Neim. 30 kr. z vošlom, da bi ti soldi prinesli goldinarje. — Iz Mengša 15 gld. (in «za k. 2 d. pr.» velikodušno 4 gld.; Bog vse 1000krat poverni! Vr.)

Za sv. Detinstro: Č. g. Leopold Zaletel, kaplan v Mengšu, 47 gld. 50 kr.

Za ciborij in cerkveno orodje na Brezjah: Neimenovani: 2 tolarja in 1 staro dvajsetico. — Brez imena prišlo nekaj zlate in sreb drobnine. — J. B. iz ldr. 3 krone za srečni sv. zakon, srečo v kupčiji in poboljšanje sina.

Zbirke za novo cerkev na Brezjah: Čast. g. župnik Martin Narobe 3 gld.

Za cerkev sv. Jožefa v Prjedoru: Čast. gosp. župnik Martin Narobe 3 gld.

Za zavetišče Boskovo v Ljubljani: Č. g. Mart. Narobe 2 gld.

Za Marijanišče: Č. g. župnik Mart. Narobe 2 gld.